

บทความ อ. ๒๔/๒๕๖๗
วีระเชษฐ์ บรรยาย
นักเรียนเครื่องหนัโนบายและแผนข้าราชการ

เปลี่ยนประดุจใหม่เถอะ !

เรื่องนี้จะเล่าให้ฟังครับ เป็นเรื่องของเพื่อนบ้านกระทรวงที่ทั้งกันในชีวิตประจำวัน แล้วก็ไปใช้สิทธิ์
ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ทั้งสองฝ่ายมีสิทธิ์แค่ไหน ไปดูกัน

นายมีอหนึกมีพนังเกือ ๒ ฉบับถึงเทศบาลเมืองอรัญญิก ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ
ดำเนินการเรื่องร้องเรียน เนื่องจากมีผู้ร้องเรียนว่าบ้านของนายมีอหนึกเปิดประตูเดียงด้วยไฟในเวลากลางคืน
ลร้างความเตือคร้อนให้แก่ผู้ร้องเรียน จึงขอข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการ คือ ๑) หนังสือร้องเรียนของผู้กล่าวหา
พร้อมพยานหลักฐาน ๒) รายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียน เทศบาลมีหนังสือตอบว่า หนังสือ
ร้องเรียนในรายการที่ ๑ เปิดเผยให้ แต่ปกปิดข้อความที่ทำให้ทราบด้วยผู้ร้องเรียน และเนื่องจากหนังสือ
ร้องเรียนเขียนด้วยลายมือแบบบ้าน ๆ ด้วยเห็นก็อาจรู้ได้ว่าเป็นใคร จึงพิมพ์ขึ้นใหม่แทนการถ่ายเอกสาร
ต่อนรายการที่ ๒ เปิดเผยให้เฉพาะรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริง โดยปกปิดข้อความที่ทราบว่าเป็นใคร
นางมีอหนึกจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลเมืองอรัญญิก¹
ให้ลงเอกสารที่ปฏิเสธและขึ้นแจ้งเหตุผลสรุปว่า หากเปิดเผยหนังสือร้องเรียนแล้ว อาจเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือ
ความปลอดภัยของผู้ร้องเรียน หรือรุกหลักสิทธิ์ส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๔) และ (๕) จึงให้
ปกปิดข้อความ ส่วนหนึ่งสือร้องเรียนที่เป็นการเขียนด้วยลายมือก็ได้ด้วยกจากต้นฉบับแทนการถ่าย
เอกสาร ส่วนรายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียน มีข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลอยู่ด้วย จึงเปิดเผยให้
เฉพาะรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วปกปิดข้อความที่ทำให้รู้ตัวคนได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลตามคำขอเมื่อ ๒ รายการ
ลือหันสือร้องเรียนของศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกษ์ และบันทึกข้อความ งานรักษาความสงบ เรื่อง ภาระงานผลการ
ตรวจสอบข้อเท็จจริงการดำเนินการด้วยความตั้งใจ ให้รับความเดือดร้อน เทศบาลเมืองอรัญญิกซึ่งจะได้เปิดเผยหนังสือร้องเรียน
ให้ทราบแล้ว โดยคัดลอกจากต้นฉบับแทนการถ่ายเอกสาร และรายงานการพิจารณาและสรุปเรื่องร้องเรียนได้
เปิดเผยแล้วเช่นกัน โดยปกปิดข้อ นามสกุล และที่อยู่ ซึ่งข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลที่ประชาชนแจ้งข้อมูลการ
กระทำที่อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย จึงเป็นการร้องเรียนให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐตรวจสอบว่ากระทำ
ความผิดจริงหรือไม่ การเปิดเผยข้อมูลของผู้ร้องเรียนอาจจะทำให้ต้องไปมีเครื่องล้าให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ทางราชการ
หากตรวจสอบว่าจะได้รับอันตราย อาจมีผลพวงให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิ์ภาพฯ ประกอบกับการร้องเรียน
ไม่เป็นทางลับแล้วผู้ถูกร้องเรียน การที่เทศบาลเมืองอรัญญิกเปิดเผยข้อมูลข่าวสารบางส่วน ก็เพียงพอที่นายนี้อหนึก
จะตรวจสอบเรื่องที่ถูกร้องเรียนได้แล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

มีข้อสังเกตให้ครับว่า นอกจากปกปิดข้อ นามสกุล ที่อยู่แล้ว การได้เห็นลายมือแล้วรู้ว่าเป็นใคร
ก็ต้องใช้รัฐพิมพ์ขึ้นไปบึรับ หากมีข้อมูลลับเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หารือไปได้นะครับ
ที่สำนักงานหน่วยงานราชการที่คุณสามารถขอราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๙๘๓ ๔๖๗๘
๒๕๖๗/๒๕๖๗ (ที่ สค ๑๗๗/๒๕๖๗)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”